

Modulforløb om enevælden

Vores Danmarkshistorie, kapitel 5

Overskrift/ problemstilling	Materialer	Formål og fokus
Indledning, erindring og årsager og forklaringer	VD, side 106-110	<p>Start med at vise billederne side 106 og 109 (brug PowerPoint på bogens hjemmeside). Lad eleverne skrive ned, hvad der falder dem ind ud fra de to billeder og indledningen (brug evt. hurtig skrivning, hvis de er bekendt med det).</p> <p>Klassediskussion om historiebevidsthed og kollektiv erindring. Hvorfor spiller vores slavefortid den rolle som antydes i indledningen?</p> <p>Hvordan er statuen side 109 med til at rokke ved det, og hvilke kampe er det som kunstneren mener statuen kan være med til at sætte fokus på i dag?</p> <p>Læs fokuspunkt side 110 og lad eleverne besvare de tre opgaver. Gennemgå på klassen som optakt til det videre forløb.</p>
Den enevældige stat	VD, side 111-116	<p>Følg evt. op på årsager og forklaringer fra sidste modul og rund periodisering-snak med hensyn til politiske strukturer og socio-økonomiske strukturer.</p> <p>Tag udgangspunkt i billedet side 111 og lad eleverne fortolke billedet og hvad det siger om enevælden (og hvordan den enevældige konge (her Frederik 3.) har ønsket at se sig selv og sit styre).</p> <p>Med udgangspunkt i kilde 30, diskuteres det i klassen, hvordan den enevældige stat er bygget op. Del evt. klassen ind i fire med hver sit fokus på underafsnit: centraladministration, statsapparatet, den militære opbygning, handel.</p>

Handel og kolonier	VD, side 117-121	<p>Fokus på motiverne til den danske kolonisering – lav evt. kobling til den tidlige globalisering i Vores verdenshistorie 2, side 53-60, hvis klassen har læst det.</p> <p>Man kan også lade den tidlige globalisering indgå som et modul forud for dette, så man får det internationale vinkel på.</p> <p>Lad eleverne forklare trekantshandlen ud fra kortet side 118, hvor de bruger lektien til at få forklaret årsager og virkning.</p> <p>Læs kilde 31-32 og besvar spørgsmålene, så der øves kildebrug og tendens.</p> <p>Lad kildegennemgangen være afsæt til belysning af handlen med slavegjorte og forholdene på Guldkysten.</p>
Dansk Vestindien	VD, side 121-126	<p>Start med fokus på Dansk Vestindiens placering i trekantshandlen for derved at finde ud af, hvor Danmark havde kolonier der. Se derefter på, hvordan Dansk Vestindien blev administreret for at finde ud af, hvordan det har påvirket grundfortællingen om Danmark som kolonistat.</p> <p>Gennemgå evt. kilde 33 og forbind med gennemgangen af forholdene for slavegjorte fra sidste modul.</p> <p>Fokus på vores erindring og på ophævelsen af slaveriet. Hvorfor spiller forordningen i kilde 34 så central rolle i vores erindringsfællesskab om Danmark som slavenation?</p>
Peter von Scholten		<p>Filmen Peter von Scholten ligger på CFU og kan vises over to moduler.</p> <p>Start med at spørge klassen, hvad de ved om Peter von Scholten og om han var en helt eller skurk.</p>

		<p>Brug evt. tid på at indlede med at samle op på sidste modul og hvilket fokus eleverne skal have når de ser filmen:</p> <p>1) Hvordan fremstilles Peter von Scholten i filmen – er han helt eller skurk.</p> <p>2) Hvordan passer filmens billede af Peter von Scholten med samtidens opfattelse?</p> <p>3) Giv eksempler på filmens virkemidler til at skabe det billede af Peter von Scholten som man ønsker</p> <p>4) Hvilken rolle spiller filmen (denne og mere generelt) for vores historiebevidsthed</p>
Landboreformerne	VD, side 127-137 (uden kilder)	<p>Start med at repetere fokuspunktet om årsager og forklaringer. Herefter bruger klassen det på at give forklaringer på udviklingen i 1700-tallet og årsagerne til landboreformerne.</p> <p>Læs kilde 36-38 og forklar de sociale forhold i landbosamfundet og forholdet mellem stat og individ.</p>
Historiske fremstillinger og historiesyn	Se "Historien om Danmark" afsnit 7 (ligger på dr.dk)	<p>Fokus på fokuspunkt 8 om den historiske fremstilling og evt. repetition af fokuspunkt 6 om historiesyn. Besvar opgaverne i fokuspunkt 8.</p> <p>Dokumentaren "Jagten på historien (4): Landboreformerne i 1700-tallet" (ligger på CFU, 39 minutter) handler om to forskellige historikers syn på årsagerne til landboreformerne (Claus Bjørn og Thorkild Kjærgaard) og er et godt afsæt til at tale om historiesyn (fokuspunkt 6, side 97).</p>
Vejen til demokrati	VD, side 139-145	<p>Start med at lade eleverne beskrive kortet side 141 og peg på, hvordan Danmark er anderledes i forhold til i dag.</p> <p>Diskuter årsagerne til at nationalismen vinder frem i Europa i begyndelsen af 1800-tallet? (husk fokuspunkt om motivforklaringer år kausalforklaringer)</p>

		<p>Lad eleverne finde eksempler på nationalisme i begyndelsen af 1800-tallet og i vores eget samfund i dag</p> <p>Få styr på, hvad der menes med begreberne nationalliberalisme og de nationalliberale? Hvilken rolle spiller de nationalliberale i Danmarks vej til demokrati?</p> <p>Læs kilde 41. Foretag en ophavsanalyse og en indholdsanalyse af kilden (se kildeanalysekemaet side 286 – de skal ikke tage alle punkterne). Hvad kan vi bruge kilden til?</p>
Optakt til DHO: Industrialisering og arbejderbevægelse (Det moderne gennembrud)	VD, side 159-164	<p>Fokus på motiver og forklaringer på industrialiseringen – læs/genlæs fokuspunkt 7 side 110 om kausalforklaringer og motivforklaringer.</p> <p>Introducer arbejdet med statistik i historie ud fra tabellerne.</p> <p>Læs fokuspunkt 9 (side 138) om den historiske redegørelse – lad evt. klassen lave en struktur til en historisk redegørelse.</p>
Industri og naturvidenskaben	VD, side 164-167	<p>Diskuter årsagerne til naturvidenskabens gennemslagskraft.</p> <p>Læs fokuspunkt 11 om DHO og gennemgå kilde 47-48.</p>
Den selvbevidste bonde og andelsbevægelsen	VD, side 167-171	<p>Diskuter årsagerne til fremvæksten af andelsbevægelsen og hvad det er udtryk for. Inddrag billedet side 170 og foretag billedanalyse.</p> <p>Læs fokuspunkt 13 (side 193) om den historiske analyse – lad evt. klassen lave en struktur til historisk analyse om andelsbevægelsens opståen og udvikling.</p> <p>Diskuter årsagerne til udvandringen til Amerika og analyser billedet side 171.</p>

Arbejderbevægelsen og Slaget på fælleden	VD, side 173-176	Fokus på arbejderbevægelsens opståen. Kildearbejde med kilderne i lektien. Fokus på historiske fremstillinger og hvordan vi bruger dem i undervisningen og i DHO. Genlæs fokuspunkt 8 (side 126).
--	------------------	---